KARTA UCZNIA / 90 MINUT

Formularze PHP - uczymy się na przykładach

Twoje zadanie: utwórz prostą stronę **„Serwis IT”**. Użytkownik wybiera usługę, podaje swoje dane, a PHP oblicza cenę. **Nie musisz pamiętać całego kodu** - na kolejnych stronach znajdziesz fragmenty, które możesz przepisać i zmodyfikować.

Co masz przygotować?

W folderze **serwis** utwórz dwa pliki: **zgloszenie.html** (formularz) i **wynik.php** (odbiór danych, obliczenia). Uruchamiaj stronę przez serwer lokalny, np. XAMPP: **http://localhost/serwis/zgloszenie.html**.

Plan pracy

Lekcja 1 - 45 min	Lekcja 2 - 45 min
1. Tworzę formularz HTML (25 min)	3. Obliczam cenę w PHP (20 min)
2. Odbieram i wyświetlam dane (20 min)	4. Sprawdzam błędy i testuję (25 min)

Ściąga: co oznaczają podstawowe elementy kodu?

Element	Do czego służy?
`<form>` (nie FROM!)	Rozpoczyna formularz na stronie HTML.
`method="post"`	Wysyła dane formularza metodą POST.
`action="wynik.php"`	Określa plik, który odbierze dane.
`name="klient"`	Nazwa pola używana później w PHP.
`value="diag"`	Wartość wysyłana po wybraniu opcji.
`$_POST["klient"]`	Odczytuje dane pola klient w PHP.
`isset(...)`	Sprawdza, czy pole zostało przesłane.
`if (...) { ... }`	Wykonuje kod, gdy warunek jest prawdziwy.
`echo`	Wyświetla tekst lub wynik działania.

Dwie zasady, które ułatwią zadanie

1. W HTML zapisujesz formularz, a w PHP odczytujesz dane. **2.** Nazwa po **name=** w HTML musi być taka sama jak nazwa w **$_POST["..."]**.

LEKCJA 1 / ETAP 1 / OK. 25 MIN

Zrób formularz HTML

Utwórz plik **zgloszenie.html**. Najpierw przepisz poniższy kod. To **początek** formularza - potem dopiszesz dwa kolejne pola.

KOD STARTOWY - przepisz do zgloszenie.html

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="pl">
<head>
  <meta charset="UTF-8">
  <title>Serwis IT</title>
</head>
<body>
  <h1>Zgłoszenie do serwisu IT</h1>
  <form action="wynik.php" method="post">
    <label>Imię i nazwisko:</label>
    <input type="text" name="klient" required>

    <label>Wybierz usługę:</label>
    <select name="usluga" required>
      <option value="diag">Diagnostyka - 40 zł</option>
      <option value="czyszczenie">Czyszczenie - 70 zł</option>
      <option value="system">Instalacja systemu - 120 zł</option>
    </select>

    <!-- TUTAJ DOPISZ BRAKUJĄCE POLA -->
    <button type="submit">Wyślij zgłoszenie</button>
  </form>
</body>
</html>
```

Dopisz dwa pola we wskazanym miejscu

PODPOWIEDŹ A - pole liczby urządzeń

```
<label>Liczba urządzeń (1-3):</label>
<input type="number" name="ilosc" min="1" max="3" value="1" required>
```

PODPOWIEDŹ B - checkbox

```
<label><input type="checkbox" name="ekspres" value="1">
  Tryb ekspresowy (+30 zł za sztukę)</label>
```

1. Wstaw oba fragmenty **przed przyciskiem Wyślij zgłoszenie**.
2. Zmień napis w nagłówku strony na **„Serwis komputerowy - zgłoszenie”**.
3. Otwórz stronę przez **localhost** i sprawdź, czy widzisz cztery pola i przycisk.

LEKCJA 1 / ETAP 2 / OK. 20 MIN

Odbierz formularz w PHP

Utwórz plik **wynik.php** w **tym samym folderze** co formularz. Przepisz poniższy kod i wyślij formularz.

KOD STARTOWY - w pliku wynik.php

```
<?php
$klient = trim($_POST["klient"] ?? "");
$usluga = $_POST["usluga"] ?? "";
$ilosc = (int) ($_POST["ilosc"] ?? 0);
$ekspres = isset($_POST["ekspres"]);

echo "<h1>Podsumowanie zgłoszenia</h1>";
echo "<p>Klient: " . htmlspecialchars($klient) . "</p>";
echo "<p>Usługa (kod): " . htmlspecialchars($usluga) . "</p>";
echo "<p>Liczba urządzeń: $ilosc</p>";
?>
```

Zapis	Jak go rozumieć?
`$_POST["usluga"]`	Odczytaj wartość z pola o name="usluga".
`?? ""`	Jeśli wartości nie przesłano, podstaw pusty tekst.
`(int)`	Zamień na liczbę całkowitą.
`isset(...)`	Daje prawdę, gdy checkbox był zaznaczony.
`htmlspecialchars(...)`	Bezpiecznie wyświetl wpisany tekst na stronie.

Teraz dopisz informację o trybie ekspresowym

Dodaj ten fragment **tuż przed** znacznikiem **?>** w pliku **wynik.php**:

PODPOWIEDŹ - if / else

```
if ($ekspres) {
    echo "<p>Ekspres: TAK</p>";
} else {
    echo "<p>Ekspres: NIE</p>";
}
```

4. Wyślij formularz dla osoby **Ola Nowak**, wybierz **diagnostykę** i **2 urządzenia**.

5. Wyślij formularz dwa razy: raz z zaznaczonym ekspresowym, raz bez. Sprawdź napis **TAK / NIE**.

Jeżeli nie działa...

„Nie znaleziono wynik.php” - sprawdź nazwę pliku i folder. **Kod PHP widoczny jako tekst** - otwierasz plik bez serwera. **Brak wartości** - porównaj **name** w HTML i klucz w **$_POST**.

LEKCJA 2 / ETAP 3 / OK. 20 MIN

Oblicz cenę zgłoszenia

Dla każdej usługi obowiązuje inna cena. Przepisz fragment do **wynik.php przed końcowym ?>**, pod kodem z poprzedniej strony.

PODPOWIEDŹ - instrukcje warunkowe i obliczenia

```
$cena = 0;

if ($usluga == "diag") {
    $cena = 40;
} elseif ($usluga == "czyszczenie") {
    $cena = 70;
} elseif ($usluga == "system") {
    $cena = 120;
}

$doplata = 0;
if ($ekspres) {
    $doplata = 30;
}

$suma = ($cena + $doplata) * $ilosc;
echo "<p><b>Do zapłaty: $suma zł</b></p>";
```

Co robią te linie?

Fragment	Znaczenie
`if ($usluga == "diag")`	Jeżeli wybrano diagnostykę...
`$cena = 40;`	...ustaw cenę jednej usługi na 40 zł.
`if ($ekspres)`	Jeśli zaznaczono checkbox ekspres...
`$doplata = 30;`	...dolicz 30 zł za każdą sztukę.
`$suma = (...) * $ilosc;`	Pomnóż koszt jednej sztuki przez liczbę sztuk.

Sprawdź obliczenia - nie zgaduj!

Wybrana usługa	Szt.	Ekspres	Wynik
Diagnostyka (40 zł)	1	NIE	40 zł
Czyszczenie (70 zł)	2	TAK	200 zł
Instalacja (120 zł)	3	NIE	360 zł

6. Wykonaj wszystkie trzy testy. Następnie zmień na chwilę cenę diagnostyki na **50 zł**, sprawdź wynik i przywróć **40 zł**.

LEKCJA 2 / ETAP 4 / OK. 25 MIN

Sprawdź błędy i powtórz do sprawdzianu

Strona powinna reagować na błędne dane. W pliku **wynik.php** wstaw podane instrukcje **zaraz po odczytaniu zmiennych** ($klient, $usluga, $ilosc, $ekspres), **przed pierwszym echo**.

PODPOWIEDŹ - sprawdzenie dwóch podstawowych błędów

```
if ($klient == "") {
    exit("Błąd: wpisz imię i nazwisko.");
}

if ($ilosc < 1 || $ilosc > 3) {
    exit("Błąd: liczba urządzeń musi być od 1 do 3.");
}
```

Mini-ściąga przed sprawdzianem

Chcę...	Pamiętam zapis...
Rozpocząć formularz	`<form action="wynik.php" method="post">`
Ustalić nazwę pola	`name="klient"`
Odczytać dane	`$_POST["klient"]`
Sprawdzić checkbox	`isset($_POST["ekspres"])`
Sprawdzić warunek	`if ($ilosc > 1) { ... }`
Wyświetlić tekst	`echo "Witaj!";`

Ostatnie zadania przed oddaniem

7. Wyślij poprawne zgłoszenie: **czyszczenie, 2 urządzenia, ekspres**. Wynik: **200 zł**.

8. Sprawdź błąd: na czas testu usuń **required** przy imieniu lub ustaw **min=0** dla ilości. Wyślij niepoprawne dane, zobacz komunikat i **przywróć** atrybuty.

9. Powiedz własnymi słowami, do czego służą: **form, name, $_POST, isset, if, echo**.

Jeśli skończysz wcześniej - zadanie dodatkowe

Dodaj pole **email** (typ **email**, atrybut **name="email"**) i pokaż jego wartość w pliku PHP. Następnie dodaj wybór **radio** „Kontakt: telefon / e-mail”, pamiętając o wspólnym **name** dla obu opcji.

Co pokażesz nauczycielowi? Dwa pliki, poprawny wynik 200 zł i przykład komunikatu błędu. **Na sprawdzianie** możesz dostać podobny formularz, ale z innymi usługami i cenami.